

Valtuustoaloite / Tyrnävän kunnan on turvattava toisen asteen maksuttomuus kunnassa asuville nuorille jatkossakin

Kunnanhallitus 17.06.2024 § 137

Valmistelija	Talous- ja hallintojohtaja Jarno Kilpinen, p. 040 4868 300
	SDP:n valtuustoryhmä on tehnyt ”Tyrnävän kunnan on turvattava toisen asteen maksuttomuus kunnassa asuville nuorille jatkossakin” otsikoidun valtuustoaloitteen kunnanvaltuuston kokouksessa 10.6.2024.
Esittelijä	Kunnanjohtaja Anttila Vesa
Päätösehdotus	Kunnanhallitus lähettää aloitteen sivistysosaston valmisteltavaksi.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta 17.10.2024 § 86

193/00.01.02.02/2024

Valmistelija	Vt. sivistysjohtaja Teija Eskola, p. 050 5148 673
	SDP:n valtuustoryhmä on tehnyt ”Tyrnävän kunnan on turvattava toisen asteen maksuttomuus kunnassa asuville nuorille jatkossakin” otsikoidun valtuustoaloitteen kunnanvaltuuston kokouksessa 10.6.2024. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tyrnävän kunta selvittää eri keinot turvata aidosti maksuton ja yhdenvertainen toisen asteen koulutus oppivelvollisuutta suorittaville asukkailleen kustantamalla yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalit, mikäli valtio toteuttaa koulutusleikkauksensa suunnitellusti.
	Laajennettu oppivelvollisuus astui voimaan vuonna 2021. Oppivelvollisuus päättyy, kun nuori täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto). Laajennetun oppivelvollisuuden voimaan astumisen yhteydessä toisen asteen opinnot muuttuivat maksuttomiksi. Ensimmäisen ammatillisen tutkinnon tai lukion oppimäärän ja ylioppilastutkinnon suorittaminen on opiskelijalle maksutonta enintään sen kalenterivuoden loppuun, jona opiskelija täyttää 20 vuotta. Tällä pyritään varmistamaan, että jokainen nuori saisi suoritettua toisen asteen tutkinnon perheen taloudellisesta tilanteesta riippumatta.
	Hallitus päätti huhtikuun 2024 kehysriihessä toisen asteen maksuttomuuden loppuvan sinä vuonna, kun nuori täyttää 18 vuotta. Tämä tarkoittaisi sitä, että opiskeluun tarvittavat välineet ja materiaalit muuttuisivat maksullisiksi kesken opintojen suorittamisen. Hallituksen päätös herätti hämmennystä opiskelijoiden keskuudessa ja laajaa vastustusta koulutuskentällä.
	Opetus- ja kulttuuriministeriö tiedotti 9.8.2024, että hallituksen kehysriihessä päätettyä toisen asteen oppimateriaalien maksuttomuuden rajausta ei toteuteta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tehnyt korvaavasta säästöstä ehdotuksen, joka sisältyy valtiovarainministeriön talousarvioehdotukseen. Hallituksen mukaan maksuttomuuden rajaaminen

olisi vahvistanut pitkällä aikavälillä julkista taloutta vuosittain 12 miljoonalla eurolla. Ministeriölle osoitettu säästötavoite pysyy kuitenkin samana, ja vähennykset haetaan ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksesta sekä toisen asteen koulutuksen hankerahoituksesta.

Mikäli kunta tarjoaisi 18–20 -vuotiaalle toisen asteen tutkintoa suorittaville asukkailleen maksuttomat oppimateriaalit, tulisi se tarjota esimerkiksi oppimateriaaliavustuksena tilastollisten keskimäärien oppimateriaalikustannusten mukaisesti. Tämä tarkoittaisi alustavan arvion mukaan n. 50 000 euron mukaista budjetointia vuositasolla. Sivistysosaston 2025 talousarvioesitykseen ei sisällytetä muutoksia yli 18-vuotiaiden toisen asteen oppimateriaalien osalta. Tämän hetken tilanne mahdollistaa opiskelijoille maksuttoman opiskelun sen kalenterivuoden loppuun, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.

Esittelijä	Vt. Sivistysjohtaja Eskola Teija
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy selvityksen ja osoittaa sen edelleen kunnanhallitukselle käsiteltäväksi.
Päätös	Hyväksyttiin.